

Povezanost v Alpah

Omrežje občin

Obvladati migracije. Priročnik za alpske občine

alpenkonvention • convention alpine
convenzione delle alpi • alpska konvencija
Alpine Convention
German Presidency 2015 – 2016

Bundesministerium
für Umwelt, Naturschutz,
Bau und Reaktorsicherheit

Bayrische Staatsregierung

Izhodišče

Alpski prostor in njegovo raznolikost močno zaznamujeta priseljevanje in odseljevanje prebivalstva.

Na eni strani se priseljenci zavestno odločajo za bolj umirjen življenjski slog v gorskih predelih in cenijo visoko kakovost življenja, ki jim jo ponuja alpski prostor. Na drugi strani pa prebivalci zapuščajo alpske doline in se selijo v mestna središča, kjer najdejo boljše povezave do trga dela in (digitalne) infrastrukture. Priseljevanje beguncev in prosilcev za azil predstavlja svojevrsten izziv: V alpski prostor prihajajo ljudje - v primeru dvoma, ne po svoji želji - ki morajo ta poseben življenjski prostor, z vsemi njegovimi posebnostim in običaji, šele spoznati. Njihova integracija v socialni vsakdan predstavlja pomembno in hkrati kompleksno vlogo za občine in regije, ter njihove prebivalce in prebivalce.

Factbox

Omrežje občin „Povezanost v Alpah“ - AidA

Omrežje občin „Povezanost v Alpah“ je zveza okoli **300 občin** iz sedmih držav alpskega prostora, ki obstaja od leta 1997. Omrežje ponuja platformo za medsebojno izmenjavo, tudi preko obstoječih jezikovnih in kulturnih mej. Približno 300 članic omrežja si prizadeva za nedotaknjeno naravo, zdravo gospodarjenje in **kakovostno sobivanje v Alpah**. V ospredje postavljajo človeka, osredotočene so na prihodnost in skupaj ubirajo nove poti.

vprašanj

Pri tem so bili v ospredju naslednji sklopi vprašanj, povezani s temo migracij:

Kaj je potrebno, da bi lahko družba gostiteljica in njeno obstoječe prebivalstvo dobro obvladovali priseljevanje?

Kako je mogoče dodatno spodbuditi identifikacijo z življenjskim prostorom? Kako je mogoče prebivalce in prebivalce občin navdušiti za trajnostni razvoj (varstvo narave, racionalna raba virov itd.)

Kateri pogoji morajo biti izpolnjeni, da je neka regija zanimiva za priseljence in ljudi motivira k temu, da v njej tudi ostanejo?

Kateri vir predstavlja socialno raznolikost za trajnostne razvoje strategije določenega življenjskega in ekonomskega prostora?

Katere kooperacije delujejo podporno (nevladne organizacije, gospodarstvo itd.)?

S katerimi izzivi bodo v prihodnje soočene občine?

Katere možne rešitve lahko pripomorejo k uspešnejšemu premagovanju težav?

Vsebina projekta „Skupaj. Živeti v Alpah“

V okviru treh zaporednih dogodkov je na podlagi praktičnih primerov potekala razprava o izzivih in priložnostih, ki jih v alpski prostor prinašajo te spremembe in so bile predstavljene nekatere dobre ideje in primeri rešitev. Te rešitve nakazujejo, kako lahko občine podprejo in oblikujejo sobivanje različnih kultur v Alpah in identifikacijo s specifičnim življenjskim prostorom v Alpah.

Trajanje projekta: od oktobra 2014 do decembra 2016

Stroški: 140.810,00 EUR

Teme: Migracije v Alpskem prostoru, demografski preobrat, kakovost bivanja (uresničevanje deklaracije "Prebivalstvo in kultura")

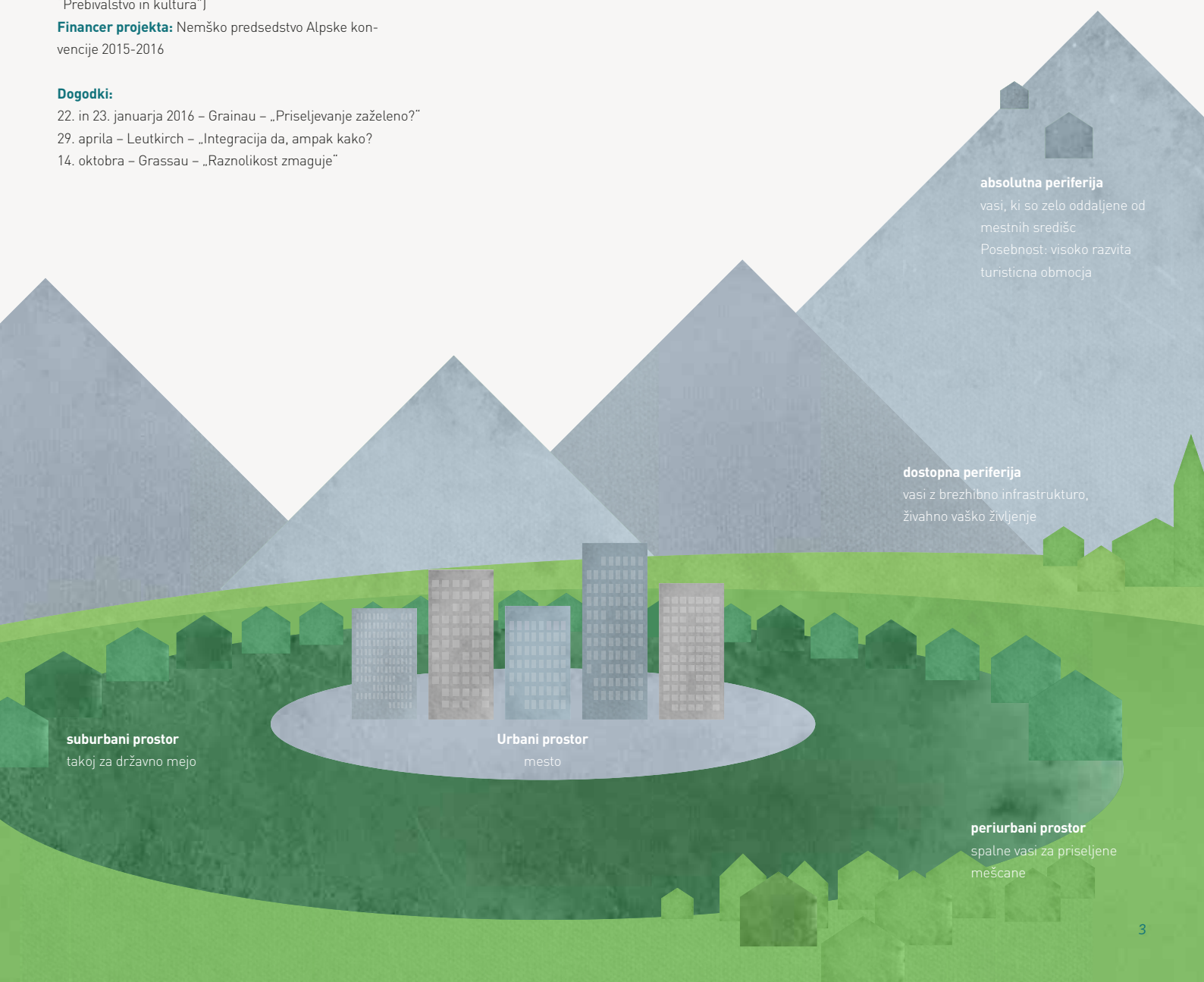
Financer projekta: Nemško predsedstvo Alpske konvencije 2015-2016

Dogodki:

22. in 23. januarja 2016 – Grainau – „Priseljevanje zaželeno?“

29. aprila – Leutkirch – „Integracija da, ampak kako?“

14. oktobra – Grassau – „Raznolikost zmaguje“

absolutna periferija

vasi, ki so zelo oddaljene od mestnih središč
Posebnost: visoko razvita turistična območja

dostopna periferija

vasi z brezhibno infrastrukturo,
živahno vaško življenje

suburbani prostor

takoj za državno mejo

Urbani prostor

mesto

periurbani prostor

spalne vasi za priseljene meščane

Definicija, priložnosti, problemi posameznih prostorov

Migracije znotraj skupnega notranjega trga:

Preseljevanja znotraj države, regije.. Razlog za to so izobrazba, iskanje zaposlitve in ustanavljanje družine

Kje: V urbanem, suburbanem in periurbanem prostoru.

Izzivi: Konkurenca za finančno dostopen življenjski prostor. Malo povezave z obstoječim, tukaj živečim prebivalstvom.

Priložnosti: Priseljevanje dobro izobraženega strokovnega kadra. Izboljšanje infrastrukture.

Migracije z namenom zagotovitve blagostanja

Priseljevanje v atraktivne regije, brez potrebe po zagotavljanju eksistenčne podlage, sezonsko ali za stalno

Kje: Znotraj dosegljive periferije, pa tudi v absolutni periferiji v turističnih regijah.

Izzivi: Dviganje cen zemljišč Pomanjkljivo vključevanje v družabno življenje Prazne hiše in malo obiska Priseljenci ki so v mnogih primerih starejše osebe, bodo v doglednem času potrebovali tudi ustrezno oskrbo in nego.

Priložnosti: Sezonski priseljenci postanejo stalni prebivalci. Izboljšanje lokalne oskrbe.

Migracije z namenom spremembe življenjskega stila

Naseljevanje v perifernem prostoru z željo po življenjski kakovosti v podeželju Zagotavljanje eksistence v kmetijstvu in majhnih podjetjih.

Kje: Predvsem v absolutni periferiji, deloma pa tudi v dosegljivi periferiji.

Izzivi: Predsodki in strahovi obstoječega prebivalstva

Priložnosti: Nasledstvo gorske pokrajine. Ohranjanje kulturne krajine. Delovna mesta znotraj regije. Impulzi za dodatno priseljevanje.

Ekonomске migracije:

Priseljevanje na podlagi ponudb za delo, sezonsko ali stalno, znotraj alpskega prostora in drugih držav

Kje: Že zlasti v urbanem in suburbanem prostoru.

Izzivi: Vzporedna družba - zelo malo ali nič kontakta med prebivalstvom in sezonsko, deloma osamljeno delovno silo. Pritisk na stanovanjski trg. Nepoznavanje regionalne ponudbe. Slabo znanje tujih jezikov.

Priložnosti: Priseljevanje izobraženega strokovnega kadra. Intenzivnejša uporaba javnega primestnega prometa. Zagotavljanje lokalne oskrbe.

Begunske migracije:

Beg s kriznih območij, z željo po varnosti in zagotavljanju novih eksistenčnih podlag

Kje: V celtnem prostoru, vendar še najmanj v absolutni periferiji.

Izzivi: Stanovanjska stiska. Strahovi in predsodki na obeh straneh. Problemi pri medsebojnem razumevanju zaradi pomanjkljivega znanja tujih jezikov. Konflikti znotraj skupin begunskih migrantov in s skupinami lokalnega prebivalstva. Večinoma na podeželju ostanejo slabše izobraženi migranti.

Priložnosti: Zagotavljanje infrastrukture na podeželju. Ponudba za begunske migrante je hkrati priložnost za skupine domačega prebivalstva, kot na primer brezposlene mlade osebe.

Odseljevanje:

Prizadevanja za preprečevanja odseljevanja mladih, zagotavljanje življenjske kakovosti in ohranjanje storitev na območjih odseljevanja.

Kje: Dosegljiva in absolutne periferija

Izzivi: Ogrožanje infrastrukture in ponudbene palete storitev. Majhen spekter delovnih mest na turističnih območjih. Manjkajoči naslednik za turistične in kmetijske obrate. Preskopa ponudba finančno dostopnih stanovanj sili mlade v odseljevanje.

Priložnosti: Odseljevanje ni zaželeno in jo doživljamo kot veliko izgubo. Ukrepi zoper odseljevanje stopnjujejo kakovost bivanja.

Kazalo pojmov, vključno z definicijami in predlogi rešitev

V projektu je sodelovalo veliko število občin, ki poznajo svoje lastne izzive in delajo na trajnih predlogih rešitev. Tovrstna spoznanja je potrebno obdelati in jih uporabiti v sorodnih situacijah.

Analiza/načrtovanje: Potrebno je poznati vse ponudbe in potrebe znotraj občine in načrtovati v skladu z njimi. Le tako se lahko izkoristijo vse prednosti podeželja (družini prijazna sosedska pomoč, kratke poti, itd.).

Begunske migracije: Za ustrezno upravljanje s pojavom migracij (še zlasti v obsegu, podobnem kot leta 2015) občine potrebujejo postopke in stroške, ki so usklajeni na višji ravni in med posameznimi zveznimi deželami. Odgovorne osebe v politiki in administraciji morajo strahove in zadržke domačega prebivalstva jemati resno in si prizadevati čim prej razrešiti morebitna odprta vprašanja.

Bivanje: Občine morajo prevzeti aktivno vlogo na področju gradnje stanovanj in novih oblik socialnih stanovanjskih projektov.

Delo: Modele za poklicne kvalifikacije lahko podpre občina in/ali pa jih realizira s pomočjo partnerjev.

Dober zgled: Politično odgovorni morajo prebivalstvu posredovati občutek varnosti in jasno perspektivo. Lastna skepsa in odpor, pa tudi njuno nasprotje, kot sta radovednost in zaupanje, se neposredno odražajo v prebivalstvu.

Dobrodošli: Dostop do družbe je mogoče olajšati s pomočjo aktivnih informacij, naslovljenih na nove prebivalce, npr. pozdravni dogodki, brošure ipd..

Družini prijazno: Prizadevanja za ponudbo socialnih storitev kot so varstvo otrok, aktivnosti v prostem času in finančno dostopna stanovanja pripomorejo k temu, da mladi ostajajo v občini, tudi takrat, ko se morajo vsak dan vziti na delo.

Infrastruktura: Odseljevanje dobro kvalificiranega domačega prebivalstva kakor tudi priselcev za azil je na podeželju v veliki meri pogojeno z manjkajočo infrastrukturo - stanovanje, delovno mesto in izobraževanje, mobilnost, itd.. Hkrati pa občine potrebujejo zadostno število prebivalcev, da bi svojo infrastrukturo lahko obdržale. Priseljevanje je treba razumeti kot priložnost za oblikovanje življenjskega prostora in ponudbe SKUPAJ z meščankami in meščani.

Inovativna občina: Občine naj bi bile odprte za nove ideje in projekte. Kreativnost in bogastvo idej sodelavcev in prebivalstva bi moralo biti uslišano in po možnosti upoštevano. V ta namen je potreben koordinator, ki zagotavlja dobro mreženje vseh aktivnosti.

Izkoriščanje tehnologij: Informacije, svetovanje in storitve preko digitalnih tehnologij prodirajo v absolutno periferijo. Ta prostor je potrebno dolgoročno opremiti, da bi preprečili odseljevanje oz. omogočili priseljevanje.

Komunikacija/obvladovanje konfliktov: Odprta in hitra komunikacija na ravni občine. Izgradnja struktur s kontaktnimi osebami. Zagotavljanje dostopnosti do pogovorov in participacije v družabnem življenju. Komunikacija o priložnostih, ki jih prinaša priseljevanje.

Lastne pobude/aktiviranje posameznikov:

Občina prihodnosti svoje prebivalce vključuje o procese oblikovanja, povezane s skupnim sobivanjem. Izzivov se loteva proaktivno in je naravnana v iskanje rešitev. Naloga občine je stalna izmenjava s prebivalstvom, kakot tudi spremljanje procesa in popotrebi svetovanje.

Misli globalno, deluj lokalno:

Odgovorni politik razmišlja lokalno in si pri tem prizadeva občino povezati z njenim okoljem (regijo, deželo td.) Svoje izkušnje izmenjuje na lokalni in mednarodni ravni in se ne prebistano izobražuje in izpopolnjuje. Vedno deluje lokalno, v smislu meščank in meščanov.

Neformalna občina: Projekti, ki temeljijo na neformalnem srečevanju ljudi, se zdi, da zelo dobro delujejo in so podlaga za spremembe.

Oskrba/nega: Za prihodnjo oskrbo in nego je smiselno načrtovati tudi nove oblike oskrbe, npr: aktivni, starejši sostanovalci obiskujejo druge in jim pomagajo.

Razdelitev nalog: Uprava se mora specializirati. Naloge se koncentrirajo in delijo znotraj regije.

Sinergije/kooperacije: Kooperacije občin z občinskimi in regionalnimi partnerji podpirajo vzpostavitve in zagotavljanje ponudbe, ki nudi podporo procesu integracije. S tem je neposredno povezana razbremenitev osebnih in finančnih resursov - predvsem za majhne občine nekatere dejavnosti, povezane z integracijo, predstavljajo zelo velike/prevelike stroške.

Socialna uravnoteženost: V vseh aktivnostih je potrebno upoštevati ravnovesje med priseljenci/begunci in socialno šibkejšimi ter mladimi domačini.

Spoznavanje: Različni skupni projekti - majhni in veliki, tudi medobčinski olajšajo medsebojno spoznavanje. Predvsem hrana in glasba sta dobri vezni člen med različnimi kulturami.

Storitve: Zagotavljanje ustrezne ponudbe na področju socialnih storitev, lokalne oskrbe in prostega časa in posledično omogočanje lažjega dostopa npr. preko uporabniku prijazne spletne strani.

Strategije za priseljevanje: Odgovorni na ravni občine bi se morali zavestno ukvarjati s tematiko priseljevanja in opredeliti temeljne smernice. Razvoj srednje- in dolgoročnih strategij za uspešen integracijski proces zagotavlja jasnost in opredeljuje skupni cilj. Proces mora biti zasnovan na vključevanju politike, uprave, prostovoljcev, društev ipd..

Upravljanje prostovoljnega dela: Prostovoljne strukture so zelo angažirane in pomembne. Po drugi strani prostovoljno delo hitro trči ob meje in zato potrebuje podporo. Občine vidijo rešitev v uradniku, zadolženem za koordinacijo prostovoljcev.

primerov projektov

Občine v Alpskem prostoru so kreativne in sposobne prilagajanja - to kažejo številni dobri primeri iz prakse.

Občina/Pobuda: Übersee/D

Situacija: Priseljevanje mladih družin, občina v vplivnem območju mesta München

Občina dobrega počutja! Težišče prizadevanj občine je usmerjeno v zagotavljanje in izgradnjo življenjske kakovosti. Cilj je ustvarjanje ponudbe na področju sociale, lokalne oskrbe in preživljanja prostega časa. Odločilnega pomena je tudi enostaven dostop do ponudb in struktur na podlagi uporabniku prijazne spletne strani.

Kontaktna oseba: Marc Nitschke, Občina Übersee
www.uebersee.com

Občina/Pobuda: Elderly for Elderly/SL

Situacija: Priseljevanje starejših ljudi ali preprečevanja odseljevanja starejših prebivalcev iz alpskih občin

Projekte za najstarejše člane družbe - ne glede na to ali so vitalni ali potrebujejo pomoč! Ljudje, ki potrebujejo pomoč, se povezujejo s tistimi, ki jih lahko spremljajo in jim pomagajo. Skoraj 4000 prostovoljcev je od začetka leta 2012 ponudilo svojo pomoč. V 17 regijah jih spremljajo lastni koordinatorji. Tako se praktično v celotnem prostoru zagotavljajo obiski pri starejših ljudeh, ki so v vaseh velikokrat ostali sami, brez svojcev ali so se semkaj priselili na novo.

Kontaktna oseba: Urban planning Institute of the Republic of Slovenia
www.uirs.si

Občina/Pobuda: Dordolla/I

Situacija: Na območjih odseljevanja je ostalo le še nekaj ljudi, hiše so prazne, gospodarjenje je zamrlo.

Vizionarji na odročnih stezah! Marina in Kaspar od maja 2005 naprej živita v majhnem zaselku Drentus in se poskušata približati cilju, iz stare gorske in kulturne krajinne okoli Dordolle ponovno narediti uporabno življenjsko podlago. Hkrati z umetniško in kulturno prireditvijo alpsculture opozarjata na situacijo in vire te in drugih odročnih pokrajin.

Kontaktna oseba: Kaspar Nickles, Dordolla
www.tiereviere.net

Občina/Pobuda: kommunity – Wörgl /A

Situacija: Priseljevanje s sporadično pojavljajočimi se konflikti med posameznimi skupinami

Skupnost za integracijo! Društvo kommunity v imenu mestne občine in v sodelovanju z okoliškimi občinami prevzema nalogo operativnega delovanja na področju mladine, intergacije in organov oblasti. Cilj je zagotoviti kontinuiteto ponudbe, ki, profesionalno in v sodelovanju s številnimi partnerji, nudi podporo integraciji. Zanimivi projekti spodbujajo medsebojno razumevanje in povezovanje.

Kontaktna oseba: Klaus Ritzer, Wörgl
www.kommunity.me/projekte

Občina/Pobuda: Pacefuturo/I

Situacija: Način obravnave beguncev na podeželju regije Pettinengo/Piemont

Tukaj sprejemamo begunce! Vas sprejme enotno odločitev, da bo živela in delovala po načelu „Vas, ki sprejema“. Gostitelji si želijo z begunci ustvarjati in tako povezovati in združevati kulture. Želijo si vključevati tradicije starih obrti in jih posredovati drugim, izkoristiti vire podeželskega okolja in jih povezati z znanjem, ki ga s seboj prinašajo begunci. V dogajanje so vključeni še zlasti zapostavljeni mladi prebivalci vasi.

Kontaktna oseba: Andrea Trivero
www.pacefuturo.it

Občina/Pobuda: SERPOM/F + I

Situacija: Velike prostorska oddaljenost od storitev in svetovalnih ponudb v področjih odseljevanja.

Videokonferenca v gorski vasi! V odročnih gorskih vaseh obmejne regije med Italijo in Francijo je bila izvedena analiza potreb in na tej podlagi zasnovan koncept ponudbe storitev splošnega pomena. Tako so npr. prebivalstvu preko videokonference na voljo svetovalne storitve partnerjev na področju socialnih zadev. Zagotovljena je povezava s pristojnimi centri. Kontaktna točka so nameščene na javnih mestih, kjer ustrezno podporo nudi ustrezno usposobljeno osebje.

Kontaktna oseba: Adrien Devos
www.adrets-asso.fr

Občina/Pobuda: Ostana/I

Situacija: Gorska občina, ki jo zaznamuje odseljevanje, tik pred tem, da izgubi status celoletne poseljenosti.

V ljudeh, ki prihajajo, je skrivnost uspeha. Angažirani ljudje, tesno povezani z občino, so se vrnili v vas in pomagali pri njeni postopni ponovni izgradnji. Z jasno vizijo in željo po živi in dinamični občini je stekla obnova v duhu tradicionalne gradnje, restavracija in modernizacija hiš. Jasno zavedanje o pomembnosti socialnih struktur ustvarja medsebojno povezanost in omogoča skupni razvoj gorske vasi. Pomembni elementi so digitalizacija, obujanje kmetijstva in ponudba izobraževanja v okviru mehkega turizma.

Kontaktna oseba: Giacomo Lombardo
www.comune.ostana.cn.it/home.page

Občina/Pobuda: Visoka tehnična šola - Höhere Technische Lehranstalt Rankweil/A

Situacija: V okviru pouka študentje izdelujejo modele hiš.

Skupaj načrtovati in se učiti! Mladi skupaj z begunci načrtujejo in izdelujejo enostavne lesene hiše. Hiše imajo namen spodbujati integracijo, vzpostavljati majhne strukture in se prilagajati tradicionalnemu načinu gradnje. Izdelan je bil skupni besedni zaklad in neke vrste gradbeni glosar, ki je na voljo kot informacijski material. Načrtovana hiša naj bi bila predvidoma zgrajena naslednje leto, v neposredni bližini šole.

Kontaktna oseba: Andreas Postner
www.htl-rankweil.at/kontakt

Občina/Pobuda: transfer wohnraum Vorarlberg/A

Situacija: Zaradi pomanjkanja prostora za begunce in domače prebivalstvo obstaja potreba v čim krajšem času zagotoviti čim več stanovanjskega prostora.

Finančno dostopna stanovanja za vse! Načrtovanje enostavnih hiš, ki se dobro integrirajo v obstoječe strukture, preprečujejo konflikte in se fleksibilno prilagajajo različnim potrebam beguncev in lokalnega prebivalstva. Za gradnjo poskrbijo lokalna podjetja in obrtniki. Begunci pomagajo pri gradnji, zasnovani so tudi vrtovi za skupno rabo. Različne cerkvene skupnosti so dale soglasje za gradnjo na podlagi gradbene pravice. Izgradnja prvih stanovanjskih enot naj bi se predvidoma začela naslednje leto.

Kontaktna oseba: Andreas Postner, Hermann Kaufmann in Konrad Duelli
www.bauwelt.de/dl/974918/artikel.pdf

Občina/Pobuda: Grosses Walsertal/A

Situacija: Celotna dolina, s skoraj 3.000 prebivalci, je bila prizadeta zaradi odseljevanja.

Vizija za obstanek! 6 občin se je povezalo in skupaj z zvezno deželo Predarltsko sprožilo proces ustanovitve biosfernega parka. Dolgoletna prizadevanja, ki potekajo vse od leta 2000 in v katera so se intenzivno vključevali vsi prebivalci doline, so obrodila sadove. Veliko mladih ponovno najde perspektivo v svojih domači občini, prebivalstvo je tesno medsebojno povezano, kar ustvarja pogoje za sprejem beguncev v vaške skupnosti.

Kontaktna oseba: Werner Konzett
www.grosseswalsertal.at/

Občina/Pobuda: okay.zusammen leben/A

Situacija: V občinah pogosto obstajajo različne strukture za učenje jezikov med priseljenci. Vendar pa te strukture med seboj niso usklajene in posamezni akterji se počutijo osamljeni.

Spodbujati raznolikost in jo dejansko živeti! „Omrežje za več jezika“ je kooperacijska platforma za učeče se akterje in učeče se občine - za spodbujanje enakopravnih možnosti. Večjezičnost je pripoznana kot vir in kot potencial. Zgodnje učenje se odvija znotraj družine in izven nje (svetovanje staršem, izobraževanje staršev, igralnice in vzgojno-varstvene ustanove), s pomočjo dobrega in kontinuiranega spremljanja jezikovnega razvoja, za vse otroke, s pomočjo kvalificiranega osebja v izobraževalnih ustanovah (standardi, usposabljanje, viri).

Kontaktna oseba: Eva Grabher
www.okay-line.at

Občina/Pobuda: Region Vorderland/A

Situacija: Jeseni 2015 se je število beguncev močno povečalo, strah in predsodki med prebivalstvom pa sta otežila sprejem beguncev v občine.

Od preobremenjenosti k preglednosti in koordiniranosti. 13 občin regije Vorderland je zasnovalo koncept za informiranje in vključevanje prebivalstva, s ciljem odpraviti zadržke in spodbuditi razumevanje. Istočasno je bil sprožen poziv za opravljanje prostovoljnega dela in nudenje podpore beguncem. Koncept so prevzele regije in ga uveljavile v obliki medsebojno koordiniranega koncepta za zvezno deželo Predarlško, ki vključuje vse relevantne organizacije in ustanove.

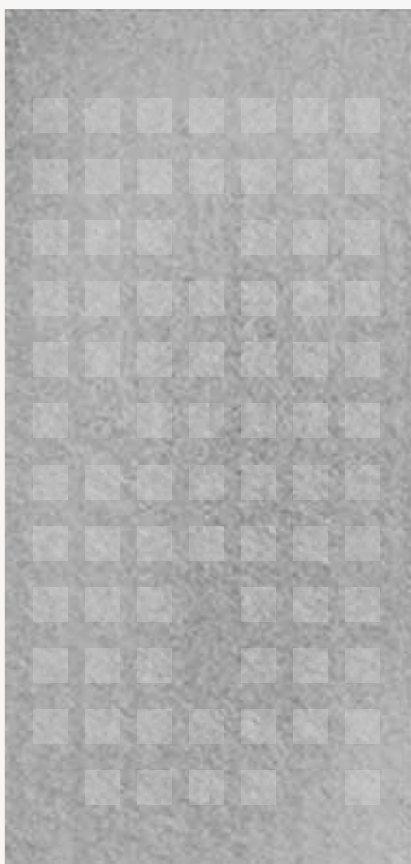
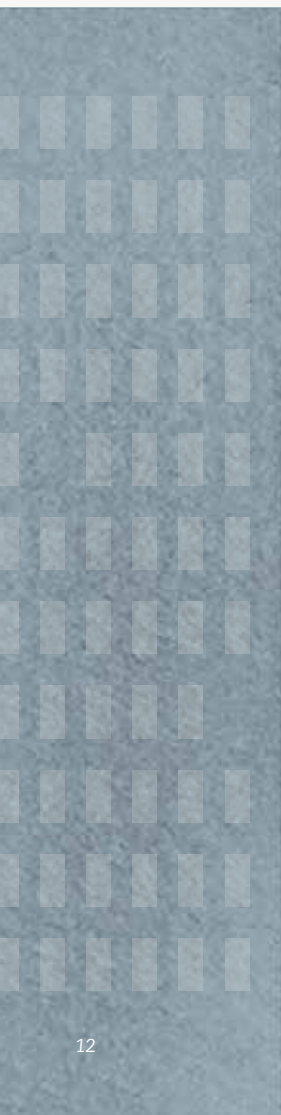
Kontaktna oseba: Christoph Kirchengast und Margot Pires
www.vorderland.com/

Občina/Pobuda: Schwaigen-Grafenaschau/D

Situacija: Majhna občina izgublja mlado prebivalstvo, ki se seli v urbane regije.

Več participacije za več kakovosti bivanja na podeželju! Različne aktivnosti in ponudbe vabijo mlado prebivalstvo, da se po zaključenem izobraževanju spet vrne v svoj domači kraj. Temelj za to predstavljata zagotovljeno gradbeno zemljišče in obsežen sistem varstva otrok. Občina izdatno podpira delovanje društev in različne oblike družabnega življenja, prebivalci pa se redno vključujejo v razpravo o pomembnih razvojnih vprašanih občine.

Kontaktna oseba: Hubert Mangold
www.schwaigen.de/

Omrežje občin
„Povezanost v Alpah“
Feldwieser Strasse 27
83236 Übersee am Chiemsee
Nemčija
T: +49 8642 6531
M: info@alpenallianz.org
www.povezanostvalpah.org